

بسم الله الرحمن الرحيم

"انحراف"، شعار انحرافي!

طرح مقوله‌ی وجود "جريان انحرافي" و حواشی آن از میان بیانات گهربار رهبری عزیز انقلاب (روحی فداء)

"در شرایط فتنه، کار دشوارتر است؛ تشخیص دشوارتر است. البته خدای متعال حجه را همیشه تمام میکند؛ هیچ وقت نمیگذارد مردم از خدای متعال طلبکار باشند و بگویند تو حجه را برای ما تمام نکردن، راهنما نفرستادی، ما از این جهت گمراه شدیم. در قرآن مکرر این معنا ذکر شده است. دست اشاره‌ی الهی همه جا قابل دیدن است؛ متنها چشم باز میخواهد. اگر چشم را باز نکردیم، هلال شب اول ماه را هم نخواهیم دید؛ اما هلال هست. باید چشم باز کنیم، باید نگاه کنیم، دقت کنیم، از همه‌ی امکاناتمان استفاده کنیم تا این حقیقت را که خدا در مقابل ما قرار داده است، ببینیم."

مدتی بود که این سؤال ذهنم را بخود مشغول کرده بود که آیا رهبری عزیز که یک تنه مقابل فتنه ایستادند و آنرا محو نمودند، در مقابل جریان انحرافی، که توسط یکی از بزرگان با بصیرت حوزه‌ی علمیه قم، بزرگترین خطر از ابتدای تاریخ اسلام تا کنون - حتی بزرگتر از فتنه‌های تقیفه و عاشورا - عنوان گردیده است، چرا تا کنون سکوت اختیار نموده‌اند؟! چرا قاطعانه تصمیمشان را اتخاذ و اعلام نمی‌نمایند؟! اگر مصلحت حکم بر سکوت می‌کند، چه مصلحتی بالاتر از جلوگیری از "انحراف بزرگ" در این جریان است، که امام حسین (ع) با فیام خویش راه را بر همه‌ی شیعیان و پیروان آن حضرت نشان دادند. خوب، سؤال اینجاست که آیا رهبری عزیز این انحراف را نمی‌بینند؟! آیا در بیاناتشان تا کنون این انحراف را تبیین ننموده‌اند؟! چرا ایشان تکلیف ما را با این جریان منحرف مشخص نمی‌نمایند؟ چرا خداوند حجه را برما تمام نمی‌کند؟! یا شاید اینکار را انجام داده‌اند، اما ما بدان توجه ننموده‌ایم! و مورد غفلت ما واقع شده است! اگر این جریان وجود دارد، ایشان تا کنون چه گامهایی را برای مقابله با آن برداشته‌اند تا حجه‌ی الهی را همچون قضایای فتنه سال ۸۸ بر ما تمام کنند؟

آیا خداوند در این برهه از زمان که دوره‌ی فتنه‌ها و غربالها و زمین خوردن بزرگان است - کما اینکه در فتنه‌ی سال ۸۸ این حقیقت را به چشم خود دیدیم - حجه ظاهره‌ای را برای ما قرار نداده که به واسطه‌ی آن صراط مستقیم الهی را گم نکنیم؟! حاشا و کلا! آیا خداوند رهبری عزیز (روحی فداء)، این تنها مبین خط حقیقی اسلام ناب محمدی (ص) و صراط مستقیم الهی در عصر حاضر را در قبال این باصطلاح "بزرگترین خطر از ابتدای تاریخ اسلام تا کنون"، برای ما رهنمایی و حجه قرار نداده؟!

این قبیل سوالات اساسی بود که در ذهن هر انسان ولاitemداری، موجب آن می‌شد که با اشتیاق به فرمایشات ایشان مراجعه و آنها را حداقل از ابتدای قضایای فتنه سال ۸۸ - به عنوان خاستگاه طرح جریان انحرافی - تا کنون مرور نماید. بنده نیز همین خط را دنبال، و طی آن به نکاتی اساسی اما مغفول مانده برخوردم که با تجوییع بیانات ایشان و نگارش این مطلب سعی در انتقال آن به پیروان حقیقی ولایت فقیه نمودم. و به حق، یافتم آنچه را که مولاًیمان فرمودند: "دست اشاره‌ی الهی همه جا قابل دیدن است؛ متنها چشم باز میخواهد... باید چشم باز کنیم، باید نگاه کنیم، دقت کنیم، از همه‌ی امکاناتمان استفاده کنیم تا این حقیقت را که خدا در مقابل ما قرار داده است، ببینیم"

طرح چهارده سؤال اساسی فرضی و پاسخ آنها از میان بیانات رهبری عزیز (روحی فداء):

۱. آیا برای تشخیص انحراف احتیاج به شاخص داریم؟ این شاخص چیست؟
۲. مصدق عینی منحرفین چه کسانی هستند؟
۳. آیا گفتمان و عملکرد دولت فعلی دارای انحراف است؟
۴. آیا شخصیت افرادی که در دولت فعلی و یا سایر نهادهای نظام، مسئولیت دارند دارای انحراف است؟
۵. آیا انقلاب ما از مسیر اصلی خویش منحرف شده است؟
۶. مراقبت و مسئولیت جلوگیری از انحراف در انقلاب، بر عهده‌ی چه جریان و چه شخصی است؟
۷. آیا با توجه به اینکه منش رهبری، حمایت از همه‌ی دولتهای مسئول می‌باشد، این احتمال وجود دارد که بنا بر مصلحت، نظر شخصی رهبری در رابطه با وجود جریان انحرافی با نظر اعلامی در تریبون‌ها توسط ایشان متفاوت باشد و ایشان نیز در خفاء معتقد به وجود این جریان باشند؟

۸. اگر دولت و شخص رئیس دولت دارای انحراف نیستند، پس علت تفاوت دیدگاهها و نظرات برخی افراد و جریانها با دولت چه می‌تواند باشد؟ و شیوه‌ی برخورد ما با این مسئله چگونه باید باشد؟

۹. اگر به عمل و یا سخنی نقدی داشته باشیم، شیوه‌ی انتقاد ما چگونه باید باشد؟

۱۰. اگر نظرات کارشناسی فردی با نظر کارشناسی گروه یا جریانی، و یا حتی با نظر شخص رهبری عزیز نیز متفاوت بود، تکلیف آن فرد چیست؟

۱۱. تفکیک بین مسائل اصلی و فرعی در این میان چه نقشی دارد؟

۱۲. آسیب‌های واردہ از پرداختن به مسائل فرعی به جای مسائل اصلی در نظام اسلامی چیست؟

۱۳. وظیفه‌ی ما در قبال اخبار و نقل قول‌هایی که دائماً در باب افراد و ... - جریان انحرافی - می‌شنویم چیست؟ آیا باید به آنها اعتمنا نمود؟ یا می‌توانند ملاک نظر و عمل ما قرار بگیرند؟

۱۴. علت بوجود آمدن این اختلافات شدید و تکفیرها در میان دوستداران اسلام و انقلاب، و پیروان رهبری در داخل نظام اسلامی مان چیست؟ - به صورتیکه دشمن اصلی اسلام و انقلاب، مورد غفلت واقع شده است - و خطر استمرار این نوع برخوردها چیست؟

۱. آیا برای تشخیص انحراف احتیاج به شاخص داریم؟ این شاخص چیست؟

بیانات رهبری عزیز در خطبه‌های نماز جمعه تهران در حرم امام خمینی (ره) ۱۴/۳/۸۹:

... منحرف شدن از راه اصلی - که هویت اصلی هر انقلابی به آن جهتگیری‌هاست و در واقع، سیر انقلابها همین جهتگیری‌های اصلی است - بکلی راه را عوض میکند و این انقلاب به هدفهای خود نمیرسد ... برای اینکه این جهتگیری غلط و این انحراف اتفاق نیفتد، احتیاج به شاخصهای معینی هست. باید سر راه، شاخصهای وجود داشته باشد. اگر این شاخصها بود، روشن بود، واضح بود، در معرض دید مردم بود، انحراف اتفاق نمی‌افتد؛ اگر کسی هم در جهت انحراف کار کند، از نظر توده‌ی مردم شناخته میشود؛ اما اگر شاخصی وجود نداشت، آن وقت خطر جدی خواهد شد ... من عرض میکنم بهترین شاخصها، خود امام و خط امام است. امام بهترین شاخص برای ماست ... مواضع امام بایستی به طور روشن و واضح - همان طور که خود او گفت، همان طور که خود او نوشت - تبیین شود؛ این ملاک راه امام و خط امام و صراط مستقیم انقلاب است ... خوب، خط امام اجزائی دارد. مهمترین آنچه که در مورد خط امام و راه امام میشود گفت، چند نکته است که من عرض میکنم؛

... اولین و اصلی‌ترین نقطه در مبانی امام و نظرات امام، مسئله‌ی اسلام ناب محمدی است؛ یعنی اسلام ظلم‌ستیز، اسلام عدالتخواه، اسلام مجاهد، اسلام طرفدار محروم‌مان، اسلام مدافعان حقوق پاپرهنگان و رنجیدگان و مستضعفان. در مقابل این اسلام، امام اصطلاح «اسلام آمریکائی» را در فرهنگ سیاسی ما وارد کرد. اسلام آمریکائی یعنی اسلام تشریفاتی، اسلام بی‌تفاوت در مقابل ظلم، در مقابل زیاده‌خواهی، اسلام بی‌تفاوت در مقابل دست‌اندازی به حقوق مظلومان، اسلام کمک به زورگویان، اسلام کمک به اقویا، اسلامی که با همه‌ی اینها می‌سازد. این اسلام را امام نامگذاری کرد: اسلام آمریکائی ... اساسی‌ترین مسئله در جمهوری اسلامی، مبارزه با حاکمیت‌های زورگویانه و اقتدارطلب دنیاست که در شکل‌های مختلف خودش را نشان میدهد ... امام جمهوری اسلامی را در مقابل این طاغوت‌های بشری به وجود آورد؛ اسلام را - که در دل اسلامیت، تکیه‌ی به مردم و رأی مردم وجود دارد - معیار اصلی این نظام قرار داد.

... یک شاخص دیگر در برنامه‌ی امام و خط امام و راه مستقیم امام، مسئله‌ی جادبه و دافعه‌ی امام بود. انسانهای بزرگ، جاذبه و دافعه‌شان هم میدان وسیع و گسترده‌ای دارد. همه جاذبه و دافعه دارند. شما با رفتار خودتان، یکی را به خودتان علاقه‌مند و متمایل میکنید، یکی هم از شما میرنجد؛ این جاذبه و دافعه است. اما انسانهای بزرگ، جاذبه‌شان یک طیف وسیعی را به وجود می‌آورد؛ دافعه‌ی آنها هم همین طور، یک طیف عظیمی را به وجود می‌آورد. جادبه و دافعه‌ی امام تماشی است ... امام دعواهای شخصی ندارد؛ اما در دائره‌ی مکتب، با قاطعیت کامل، جاذبه و دافعه‌ی خود را اعمال میکند. این یک شاخص عمدۀ از زندگی امام و مکتب امام است ... با این روشهی که امام در پیش

گرفته بود و در گفتار و کردار او منعکس بود، نمیشود انسان خود را در خط امام بداند، دنباله‌رو امام بداند، اما با کسانی که صریحاً پرچم معارضه‌ی با امام و اسلام را بلند میکنند، خودش را در یک جبهه تعریف کند ... نمیشود با هر کس و ناکسی ائتلاف کرد. باید بینینم دشمنان دیروز امام در برایر ما چه موضعی میگیرند. اگر دیدیم مواضع ما جوری است که آمریکای مستکبر، صهیونیست غاصب، مزدوران قدرت‌های گوناگون، مخالفین و معاندین امام و اسلام و انقلاب از ما تحلیل میکنند، احترام میکنند، بایستی در مواضعمان شک کنیم؛ باید بدانیم که راه درست و مستقیم را نمیرویم. این معیار است، این یک ملاک است. امام هم بارها بر همین تکیه میکرد. امام میفرمود - در نوشته‌جات امام وجود دارد، در اسناد قطعی فرمایشات امام این هست - که اگر از ما تعریف کردند، بدانیم که خیانتکاریم. این خیلی مهم است.

... یک شاخص دیگر در مشی امام و خط امام که خیلی مهم است، مسئله‌ی محاسبات معنوی و الهی است. امام در تصمیم‌گیری‌های خود، در تدبیر خود، محاسبات معنوی را در درجه‌ی اول قرار میداد. یعنی چه؟ یعنی انسان برای هر کاری که میخواهد بکند، در درجه‌ی اول هدفش کسب رضای الهی باشد؛ کسب پیروزی نباشد، به دست گرفتن قدرت نباشد، کسب وجاحت پیش زید و عمره نباشد. هدف اول، رضای الهی باشد. این یک. بعد هم به وعده‌ی الهی اطمینان و اعتماد داشته باشد. وقتی انسان هدفش رضای خدا بود، به وعده‌ی الهی هم اعتماد و اطمینان داشت، آن وقت دیگر یأس معنا ندارد، ترس معنا ندارد، غفلت معنا ندارد، غرور معنا ندارد ... امام به وعده‌ی الهی اطمینان داشت. ما برای خدا مجاهدت میکنیم، قدم برای خدا برمیداریم، همه‌ی تلاش خودمان را به میدان می‌آوریم؛ نتیجه را خدای متعال - آنچنان که وعده فرموده است - تحقق خواهد داد. ما برای تکلیف کار میکنیم؛ اما خدای متعال بر همین عمل برای تکلیف، بهترین نتیجه را به ما خواهد داد. این یکی از خصوصیات مشی امام و خط امام است. راه انقلاب، صراط مستقیم انقلاب این است.

... یکی از چیزهایی که در همین زمینه وجود داشت، رعايت تقوای عجیب امام در همه‌ی امور بود. تقوا در مسائل شخصی یک حرف است؛ تقوا در مسائل اجتماعی و مسائل سیاسی و عمومی خیلی مشکلتر است، خیلی مهمتر است، خیلی اثرگذارتر است.

من یک خاطره از امام نقل کنم. ما یک شب در خدمت امام بودیم. من از ایشان پرسیدم نظر شما نسبت به فلاں کس چیست - نمیخواهم اسم بیاورم؛ یکی از چهره‌های معروف دنیای اسلام در دوران نزدیک به ما، که همه نام او را شنیدند، همه میشناسند - امام یک تأملی کردند، گفتند: نمیشناسم. بعد هم یک جمله‌ی مذمت‌آمیزی راجع به آن شخص گفتند. این تمام شد. من فردای آن روز یا پس‌فردا - درست یادم نیست - صبح با امام کاری داشتم، رفقم خدمت ایشان. بمجردی که وارد اتاق شدم و نشستم، قبل از اینکه من کاری را که داشتم، مطرح کنم، ایشان گفتند که راجع به آن کسی که شما دیشب یا پریشب سؤال کردید، «همین، نمیشناسم». یعنی آن جمله‌ی مذمت‌آمیزی را که بعد از «نمیشناسم» گفته بودند، پاک کردند. بینید، این خیلی مهم است. آن جمله‌ی مذمت‌آمیز نه فحش بود، نه دشام بود، نه تهمت بود؛ خوبیختانه من هم بکلی از یاد رفته که آن جمله چه بود؛ یعنی یا تصرف معنوی ایشان بود، یا کم‌حافظگی من بود؛ نمیدانم چه بود، اما اینقدر یادم هست که یک جمله‌ی مذمت‌آمیزی بود. همین را ایشان آن شب گفتند، دو روز بعدش یا یک روز بعدش آن را پاک کردند؛ گفتند: نه، همان نمیشناسم. بینید، اینها اسوه است؛ «لقد کان لكم فی رسول الله اسوة حسنة».

درباره‌ی زیدی که شما او را قبول ندارید، دو جور میشود حرف زده: یک جور آنچنانی که درست منطبق با حق است، یک جور هم آنچنانی که در آن آمیزه‌ای از ظلم وجود دارد. این دومی بد است، باید از آن پرهیز کرد. درست همانی که حق است، صدق است و شما در دادگاه عدل الهی میتوانید راجع به آن توضیح دهید، بگوئید، نه بیشتر. این یکی از خطوط اصلی حرکت امام و خط امام است که مها باشد به یاد داشته باشیم.

... یکی دیگر از خطوط اصلی خط امام، نقش مردم است؛ هم در انتخابات که امام در این کار واقعاً یک حرکت عظیمی انجام داد، هم در غیر انتخابات، در مسائل گوناگون اجتماعی ... در غیر مسائل انتخابات هم بارها مردم مورد توجه امام قرار گرفتند و امام به نقش آنها اشاره‌ی روشن کردند، گاهی تصریح کردند؛ در یک جاهایی گفتند: اگر مسئولین فلاں کار را که باید انجام بدهند، انجام ندهند، مردم خودشان وارد میشوند و انجام میدهند.

... یک نقطه‌ی دیگر از نقاط روشن خط امام، جهانی بودن نهضت است. امام نهضت را جهانی میدانست و این انقلاب را متعلق به همه‌ی ملت‌های مسلمان، بلکه غیر مسلمان معرفی می‌کرد. امام از این ابائی نداشت ... این معنایش این است که بوی خوش این پدیده‌ی رحمانی باید در دنیا پراکنده شود، ملت‌ها بفهمند که وظیفه‌شان چیست، ملت‌های مسلمان بدانند که هویتشان چگونه است و کجاست. یک نمونه‌ی این نگاه جهانی، موقعیگری امام در باب فلسطین است. امام صریحاً فرمود: اسرائیل یک غده‌ی سلطانی است. خوب، غده‌ی سلطانی را چه کار می‌کنند؟ غیر از قطع غده، چه علاجی می‌توان برای آن کرد؟ امام ملاحظه‌ی کسی را نکرد. منطق امام این بود.

... یک نکته‌ی اساسی دیگر در مورد خط امام و راه امام این است که امام بارها فرمود قضاوت در مورد اشخاص باید با عيار حال کنوی اشخاص باشد. گذشته‌ی اشخاص، مورد توجه نیست. گذشته مال آن وقتی است که حال فعلی معلوم نباشد. انسان به آن گذشته تمسک کند و بگوید: خوب، قبل‌اً اینجوری بوده، حالا هم لابد همان جور است. اگر حال فعلی اشخاص در نقطه‌ی مقابل آن گذشته بود، آن گذشته دیگر کارائی ندارد.

* توضیح اینکه؛ امام خامنه‌ای شاخصه‌هایی را برای خط امام معرفی نمودند که در ابتدا می‌توان - به دلیل جو بوجود آمده - برای تعیین آنها به دولت نیز تشکیک نمود. لکن ایشان بعدها در بیاناتشان در دیدار رئیس‌جمهوری و اعضای هیئت دولت ۹۱/۰۶/۰۲ (پاسخ سؤال شماره‌ی ۳) قضیه را روشن می‌نمایند.

۲. مصدق عینی منحرفین چه کسانی هستند؟

بيانات رهبری عزیز در خطبه‌های نماز جمعه تهران ۸۸/۶/۲۰:

... نکته‌ی دیگری که فعالان سیاسی، مسئولان، صاحبان قدرت، صاحبان مسئولیت‌های گوناگون و متنفذین بشدت بایستی مراقب آن باشند، مسئله‌ی انحراف و فسادپذیری شخصی است؛ همه‌مان باید مراقبت کنیم. انسانها در معرض فسادند، در معرض انحرافند. گاهی لغزش‌های کوچک، انسان را به لغزش‌های بزرگ و بزرگتر و گاهی به پرتاپ شدن در اعمق دره‌های متنه‌ی می‌کند؛ خیلی باید مراقب بود. قرآن هشدار داده است. در موارد متعدد، در قرآن این هشدار وجود دارد. یک جا میفرماید: «ثُمَّ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ اسْوَأُوا السَّوْأَى إِنْ كَذَّبُوا بِآيَاتِ اللَّهِ»(۱۵) عاقبت بعضی از کارها این است که انسان به آن خانه‌ی بدترین میرسد که تکذیب آیات الهی است. یک جا میفرماید: «فَأَعْقَبَهُمْ نَفَاقًا فِي قَلُوبِهِمْ إِلَى يَوْمٍ يَلْقَوْنَهُ بِمَا أَخْلَفُوا اللَّهَ مَا وَعَدُوهُ»(۱۶) خلف وعده‌ی با خدا کردن، این موجب شد نفاق در دلهایشان به وجود بیاید. یعنی انسان گناهی انجام میدهد، این گناه انسان را به وادی نفاق میکشاند؛ که نفاق، کفر باطنی است. همین جا در قرآن، کافرین و منافقین در کنار هم هستند. در یک آیه‌ی دیگر میفرماید: «إِنَّ الَّذِينَ تَوَلَّوْا مِنْكُمْ يَوْمَ التَّقْيَى الْجَمِيعُونَ إِنَّمَا اسْتَرْلَهُمُ الشَّيْطَانُ بِعْضُ مَا كَسْبُوا»(۱۷) اینی که می‌بینید یک عده‌ای در مقابل دشمن منهزم میشوند، طاقت نمی‌آورند، نمیتوانند ایستادگی کنند، به خاطر آن چیزی است که قبل‌اً از اینها سر زده است؛ باطن خودشان را با گناه و با خطا خراب کرده‌اند. لغزشها انسان را فاسد می‌کند. این فساد، به انحراف در عمل و گاهی به انحراف در عقیده متنه‌ی می‌شود. این هم بمرور پیش می‌آید؛ دفعتاً پیش نمی‌آید که ما فکر کنیم یک نفری شب مؤمن میخوابد، صبح منافق از خواب بیدار میشود؛ نه، بتدریج و ذره ذره پیش می‌آید. این، علاجش هم مراقبت از خود است. مراقبت از خود هم یعنی همین تقوا. بنابراین علاجش تقواست. مراقب خودمان باشیم. نزدیکان افراد مراقبت کنند؛ زنها از شوهرهایشان، شوهرها از زنهاشان، دوستان نزدیک از همیگر؛ «وَتَوَاصُوا بِالْحَقِّ وَتَوَاصُوا بِالصَّابِرِ»(۱۸) از یکدیگر مراقبت کنیم، برای اینکه دچار نشویم. مردم مسئولین را موضعه کنند، نصیحت کنند، خیرخواهی کنند، بنویسند برای آنها، بگویند برای آنها، پیغام بدهنند تا مبادا دچار لغزش بشوند. خطرات لغزش مسئولین هم برای نظام، برای کشور و برای مردم بیشتر است. انسان گاهی در بعضی از حرفاها، در بعضی از اقدامها و تحرکات، این را احساس می‌کند؛ نشانه‌های یک چنین انحرافی را انسان مشاهده می‌کند. به خدا باید پناه برد، از خدا باید کمک خواست.

... همان چیزی که در مورد یک شخص ممکن است پیش بیاید - یعنی فساد و انحراف - در یک نظام هم ممکن است پیش بیاید. در یک نظام حکومتی، یک نظام سالم، یک نظام اسلامی، همین بیماری‌ای که اشخاص ممکن است دچارش بشوند، ممکن است به سراغ نظام اسلامی بیاید، به سراغ جمهوری اسلامی بیاید. اسم، جمهوری اسلامی باشد، ظاهر اسلامی باشد، صورت اسلامی باشد، اما سیرت و رفتار و عملکرد و برنامه‌های غیر اسلامی؛

... حرکت جامعه و نظام دو جور است: حرکت مثبت، حرکت منفی؛ حرکت به سمت عروج و اوج، حرکت به سمت نزول و سقوط. حرکت به سمت اوج این است که جامعه به عدالت‌خواهی نزدیک شود؛ به دین، رفتار دینی و اخلاق دینی نزدیک شود؛ در فضای آزادی رشد پیدا کند؛ رشد علمی، رشد علمی و رشد صنعتی پیدا کند؛ در بین جامعه، تواصی به حق و تواصی به صبر وجود داشته باشد؛ جامعه روزبه روز در مقابل دشمنان خدا، دشمنان دین، دشمنان استقلال کشور، احساس اقتدار بیشتری بکند، ایستادگی مقندرانه‌ی بیشتری بکند؛ روزبه روز در مقابل جمهوری ظلم و فساد بین‌المللی ایستادگی خودش را بیشتر کند؛ اینها رشد است، اینها نشانه‌ی حرکت مثبت جامعه است؛ دنیا و آخرت یک جامعه را اینها آباد خواهد کرد. ما باید دنبال یک چنین حرکت مثبتی باشیم.

اما نقطه‌ی مقابل اینها، یک حرکت به سمت تنزل هم وجود دارد: به جای حرکت به سمت عدالت، حرکت به سمت شکافهای عظیم اقتصادی و اجتماعی با توجیه‌های گوناگون؛ به جای استفاده‌ی از آزادی برای رشد علمی و رشد اخلاقی، لا بالیگری و استفاده‌ی از آزادی در جهت فساد و فحشا و اشاعه‌ی گناه و اشاعه‌ی خلاف؛ به جای ایستادگی در مقابل مستکبران، متاجوزان و غارتگران بین‌المللی، به جای اقتدار نشان دادن در مقابل اینها، در مقابل آنها منفعل شدن، احساس ضعف کردن، عقب‌نشینی کردن؛ آنجائی که باید به آنها اخم کرد، به آنها لبخند زدن؛ آنجائی که باید بر سر حقوق خود ایستاد، از حقوق صرف نظر کردن - حالا حق هسته‌ای و غیر هسته‌ای - اینها نشانه‌های انحطاط است. حرکت جامعه باید به سمت آن تعالی و آن ارزشها، حرکت به سمت بالا باشد؛ حرکت مثبت باشد. این حرکتها بـ سمت پائین، همان بیماری‌های است که برای نظام اسلامی ممکن است پیش بیاید؛ و این خطر برای نظام اسلامی است؛ مردم باید بیدار باشند.

جمهوری اسلامی آن وقتی واقعاً جمهوری اسلامی است که با همان مبانی مستحکم امام، همان چیزهایی که در دوران حیات مبارک امام مطرح بود، شعار بود، بحد دنبال میشد، با همان شعارها پیش برود.

جمهوری اسلامی به معنای حقیقی - یعنی همان جمهوری اسلامی که امام (رضوان الله تعالیٰ علیه) برای ما پایه‌گذاری کرد و به کشور ما هدیه داد - میتواند همین خصوصیات را تأمین کند: اقتدار بین‌المللی را، اقتدار سیاسی را، عزت را، رفاه دنیا و آبادی معنوی آخرت را . اما مراقب باشید یک نظام جمهوری اسلامی تقلیلی نخواهدن برای ما درست کنند؛ کاری که در ده سال گذشته هم بعض‌ا حرکاتی انجام گرفت، اما خدای متعال مهار کرد؛ مردم بیدار بودند، هشیار بودند، اجازه ندادند. میخواستند کارهایی بکنند، شعارهای امام را به موزه بسپرند؛ صریحاً میگفتند که اینها کهنه شده ! نه، شعارهای انقلاب کهنه شدنی نیست؛ همیشه تازه است، همیشه برای آحاد مردم جذاب است. شعاری که به نفع مستضعفین است، شعاری که به نفع عزت ملی است، شعاری که در آن مقاومت و ایستادگی است، این شعارها هیچ وقت کهنه نمیشود؛ برای هیچ ملتی کهنه نمیشود، برای نظام ما هم کهنه نخواهد شد.

* توضیح اینکه؛ امام خامنه‌ای - در زمان فتنه‌ی خواص سال ۸۸ - ابتدا در مورد خطر انحراف مسئولین و سپس نسبت به انحراف در انقلاب تذکر می‌دهند و بعد دقیقاً در بیاناتشان مشخص می‌نمایند که تحرکاتی که در ده سال گذشته - دولت آقای خاتمی - انجام می‌گرفت "مخالف خط امام"، "حرکت منفی نظام"، "نظام جمهوری اسلامی تقلیلی" و در یک کلام "تلاش برای انحراف نظام" بود و همچنین به شاخصه‌هایی از اهداف دولت فعلی اشاره می‌کنند که ناظر به حرکت مثبت نظام و خط امامی بودن و در یک کلام عدم انحراف آن است.

* توضیح دیگر اینکه؛ با مراجعت به سایت khamenei.ir در کمال تعجب، علیرغم کلیهٔ خطبه‌های عمومی مقام معظم رهبری در نماز جمعه، فایل صوتی خطبه دوم این بیانات که شامل سخنان مهم و تعیین کنندهٔ ذکر شده در بالا می‌گردید، موجود نبود! و بنابراین تصمیم بندۀ را که در ابتدا بر ساخت کلیپ صوتی یا تصویری بود، ناچار به نگارش این متن سوق داد!

بيانات در دیدار مسئولان نظام در روز عید مبعث ۹۰/۰۶/۰۴:

ما نباید اشتباه کنیم. ما نباید معیار را فراموش کنیم. آنجائی که حرکت ضد آمریکا و ضد صهیونیسم است، آن حرکت، حرکت اصیل و مردمی است؛ آنچائی که شعارها به نفع آمریکا و صهیونیسم است، آنچا حرکت انحرافی است. ما این منطق را، این بیان را، این روشنگری را حفظ خواهیم کرد.

بيانات در بیست و دومین سالگرد امام خمینی (ره) ۹۰/۰۳/۱۴:

مکتب امام یک بسته‌ی کامل است، یک مجموعه است، دارای ابعادی است؛ این ابعاد را باید با هم دید، با هم ملاحظه کرد. دو بُعد اصلی در مکتب امام بزرگوار ما، بعد معنویت و بعد عقلانیت است. بُعد معنویت است؛ یعنی امام بزرگوار ما صرفاً با تکیه‌ی بر عوامل مادی و ظواهر مادی، راه خود را پی نمیگرفت؛ اهل ارتباط با خدا، اهل سلوک معنوی، اهل توجه و تذکر و خشوع و ذکر بود؛ به کمک الله باور داشت؛ امید او به خدای متعال، امید پایان ناپذیری بود. و در بُعد عقلانیت، به کار گرفتن خرد و تدبیر و فکر و محاسبات، در مکتب امام مورد ملاحظه بوده است... بُعد سومی هم وجود دارد، که آن هم مانند معنویت و عقلانیت، از اسلام گرفته شده است. عقلانیت امام هم از اسلام است، معنویت هم معنویت اسلامی و قرآنی است، این بُعد هم از متن قرآن و متن دین گرفته شده است؛ و آن، بعد عدالت است. اینها را باید با هم دید. تکیه‌ی بر روی یکی از این ابعاد، بی‌توجه به ابعاد دیگر، جامعه را به راه خطا میکشاند، به انحراف میبرد. این مجموعه، این بسته‌ی کامل، میراث فکری و معنوی امام است... اگرچه به یک معنا عدالت هم از همان عقلانیت و نیز از معنویت بر میخیزد، اما بر جستگی بُعد عدالت در منظر امام بزرگوار، آن را به طور مشخص تری در مقابل ما قرار میدهد. از اول پیروزی انقلاب، امام تکیه‌ی بر طبقات ضعفا را اصرار کردن، تکرار کردن، توصیه کردن، تعبیر «پا به هنگان» و «کوخ نشینان» جزو تعبیراتی بود که در کلام امام بارها و بارها تکرار شد. به مسئولین اصرار داشتند که به طبقات محروم برسید. به مسئولین اصرار داشتند که از اشرافیگری پرهیز کنند.

برادران و خواهان من! ملت عزیز ایران! این مکتب، ما را در طول این سی و دو سال از گردنده‌های خطرناکی عبور داده است؛ سطح عزت ملی و شرافت بین‌المللی ما را بالا آورده است. کشور به برکت پیمودن این راه، در همان حدی که رعایت کرده است، پیشرفت کرده است؛ به سمت آرمانهای خود پیش رفته است. ما باید رعایت کنیم، منتها همه‌ی جوانب را با هم، اگر کسی یا جریانی بخواهد به نام عقل‌گرانی، از ارزشهای اسلامی و انقلابی عدول کند، این انحراف است. اگر کسی بخواهد به وسیلهٔ عقل‌گرانی، در مقابل دشمن بی‌تقویّی به خرج بدده، واستگی به وجود بیاورد، این انحراف است، این خیانت است. آن عقلانیتی که در مکتب امام بزرگوار ما هست، اقتضاء نمیکند که ما از خدوعه‌ی دشمن غافل شویم، از کید او غافل شویم، از نقشه‌ی عمیق او غافل شویم، به او اعتماد کنیم، در مقابل او کوتاه بیایم. هرچه که انسان در مقابل دشمن کوتاه بیاید، پشت‌وانه‌ی عظیم معنوی در درون کشور و درون ملت را از دست خواهد داد.

همین طور در نقطه‌ی دیگر: اگر به نام عدالت‌خواهی و به نام انقلابیگری، اخلاق را زیر پا بگذاریم، خسر کرده‌ایم؛ از خط امام منحرف شده‌ایم. اگر به نام انقلابیگری، به نام عدالت‌خواهی، به برادران خودمان، به مردم مؤمن، به کسانی که از لحظه فکری با ما مخالفند، اما میدانیم که به اصل نظام اعتقاد دارند، به اسلام اعتقاد دارند، اهانت کرده‌ایم، آنها را مورد اینذاء و آزار قرار دادیم، از خط امام منحرف شده‌ایم. اگر بخواهیم به نام انقلابیگری و رفتار انقلابی، امنیت را از بخشی از مردم جامعه و کشورمان سلب کنیم، از خط امام منحرف شده‌ایم. در کشور آراء و عقاید مختلفی وجود دارد. اگر چنانچه یک عنوان مجرمانه‌ای بر یک حرکتی، بر یک حرفی منطبق شود، این عنوان مجرمانه‌ای البته قابل تعقیب است؛ دستگاه‌های موظف باید تعقیب کنند و میکنند؛ اما اگر عنوان مجرمانه‌ای نباشد، کسی است که نمیخواهد براندزای کند، نمیخواهد خیانت کند، نمیخواهد دستور دشمن را در کشور اجرا کند، اما با سلیقه‌ی سیاسی ماء با مذاق سیاسی ما مخالف است، ما نمیتوانیم امنیت را از او دریغ بداریم، عدالت را دریغ بداریم؛ «و لا یجرمنکم شنستان قوم على الا تعذلا». قرآن به ما دستور میدهد و میگوید: مخالفت شما با یک قومی، موجب نشود که عدالت را فرو بگذارید و فراموش کنید. «اعذلا»؛ حتی در مورد مخالف هم عدالت به خرج دهید. «هو اقرب للتقوی؟»؛ این عدالت، نزدیکتر به تقواست. میادا خیال کید تقوا این است که انسان مخالف خودش را زیر پا له کند؛ نه، عدالت ورزیدن با تقوا موافق است. همه هوشیار باشیم، همه بیدار باشیم. این بُعد هم نباید ابعاد دیگر را در سایه قرار بدهد.

۳. آیا گفتمان و عملکرد دولت فعلی دارای انحراف است؟

بیانات در دیدار رئیس جمهوری و اعضای هیئت دولت ۹۱/۰۶/۰۲:

... خب، در طول این چند سال در کشور کارهای وسیع عمرانی انجام گرفته؛ بخصوص در مناطق دوردست، در بخش‌های مختلف؛ اینها واقعاً کارهای مهمی است؛ این یک رویکرد بسیار مهمی در حرکت دولت است. از این قضیه بگیرید، تا پیشرفت‌های چشمگیری که در زمینه‌ی علم و فناوری به وجود آمده. این پیشرفت‌هایی که در این چند سال در زمینه‌ی علم و فناوری صورت گرفته، خیلی قابل توجه است.

در زمینه‌ی ارتقاء جایگاه کشور در عرصه‌ی سیاست خارجی و مسائل بین‌المللی هم همین جور است. امروز در عرصه‌ی سیاست خارجی، تقل و وزنه‌ی کشور با چند سال قبل تفاوت دارد؛ ما در مسائل، تأثیرگذاریم؛ اینها مهم است. در حادثی هم که پیش آمده، ما تأثیرگذار بوده‌ایم – که آن، داستان جدآنهاست دارد – به نظر ما آن هم خیلی مهم است.

یک بخش دیگر از این نقاط قوتی که به نظر من روی آن باید تکیه کرد، مسئله‌ی برجسته شدن ارزش‌های انقلاب است. در این سالهایی که دولت نهم و دولت دهم بر سر کار بودند تا امروز، گفتمان انقلاب و ارزش‌های انقلاب و چیزهایی که امام به آن توصیه میکردند و ما آنها را از انقلاب آموختیم، خوشبختانه کاملاً برجسته شده: مسئله‌ی ساده‌زیستی مسئولان، استکبارستیزی، افتخار به انقلابیگری. یک دوره‌ای بر ما گذشت که اسم انقلاب و انقلابیگری و اینها به ازدواج افتاده بود؛ سعی میکردند به عنوان یک ارزش منفی یا ضد ارزش، از این چیزها یاد کنند؛ مقاله مینوشتند، حرف میزدند، گفته میشد. امروز خوشبختانه اینجور نیست، درست بعکس است؛ گرایش عمومی مردم و مسئولان کشور به حرکت انقلابی، جهتگیری انقلابی، ارزش‌های انقلابی و مبانی انقلاب است. این را توجه داشته باشید که یکی از عوامل گرایش مردم به دولت، همینهاست؛ یعنی مردم به این ارزشها اهمیت میدهند. مسئله‌ی دعوت به عدالت، مسئله‌ی ساده‌زیستی، دور بودن مسئولان از تجمل؛ اینها خیلی چیزهای مهمی است.

... خب، هر بیننده‌ای احساس میکند و می‌بیند که تلاش دشمنان در مقابله‌ی با جمهوری اسلامی در این سالهای اخیر، بخصوص در همین شش هفت سال گذشته و بخصوص در این دو سال اخیر، بیشتر شده. به نظر من دو سه عامل تأثیر دارد که ما اگر بدانیم انگیزه‌های دشمن از کجا ناشی میشود، تکلیف خود را در برنامه‌ریزی‌هایمان بهتر میفهمیم. به نظر من یکی از علل این دشمنی‌ها، همین پیشرفت‌های شماست؛ یعنی میخواهند این پیشرفت‌ها کند شود. جمهوری اسلامی با داعیه‌ی اسلام‌خواهی، با داعیه‌ی مردم‌سالاری اسلامی، با داعیه‌ی رد و نفی مستدل لیبرال دموکراسی، برای تشکیلات استکباری دنیا یک خطری است. هرچه شما بیشتر پیشرفت کنید، این خطر برای آنها بیشتر خواهد شد. میخواهند جلوی این را بگیرند.

... عامل دوم این دشمنی‌ها، زنده شدن شعارهای انقلاب است. وقتی شعارهای انقلاب کمرنگ شود، پنهان شود، آنها طبعاً بیشتر خوششان می‌آید و چهره‌ی همراه‌تری میگیرند؛ هرچه شما شعارهای انقلاب را پررنگ‌تر کنید، آنها چهره‌شان عبوس‌تر و خصم‌انه‌تر میشود؛ این چیز طبیعی است.

... عامل دیگر، همین حادث منطقه است؛ این بیداری اسلامی و آنچه که در منطقه‌ی ما رخ داد، که حادثه‌ی فوق العاده مهمی است. به نظر من هنوز ابعاد عظیم این حادثه‌ای که در شمال آفریقا و منطقه‌ی اسلامی ما اتفاق افتاده، برای خیلی‌ها درست شناخته شده نیست؛ خیلی چیز عظیمی اتفاق افتاده. پشت این مسئله، دست قدرت الهی است.

... خب، اگر چنانچه در این شرایط، یک ایران بی‌دردسر بی‌دغدغه اینجا وجود داشته باشد، با همین شعارهایی که دارد، با همین کارهایی که دارد میکند، با همین پیشرفتی که محسوس است، از آن کشورها بیانند بیانند کارخانه‌ها را، دانشگاه‌ها را، مراکز تحقیقاتی را، وضع زندگی مردم را، بازارهای پر از اجناس را، دولت بی‌دردسر را، بدیهی و طبیعی است که آنها میگویند الگوی خوب همین است. میخواهند این نشود.

میخواهند این الگوشنده جمهوری اسلامی نباشد. یعنی برای جمهوری اسلامی در دسراهای به وجود بیاورند، تا آن کشورهایی که تحولی در آنها رخ داده و وارد مرحله‌ی جدیدی شده‌اند، برای ادامه‌ی راه، این را الگو قرار ندهند.

حالا البته بعضی‌ها در روزنامه، در سایت، در تریبونهای گوناگون مطالبی منتشر میکنند؛ اینکه چرا ما در دنیا دشمن‌تراشی کردیم که اینقدر با ما دشمنی کنند! به نظر من اینها حرفبافی است. آنچه که گفته میشود، متکی به یک تحلیل درست نیست. نه، دشمنی‌ها خیلی طبیعی است. وقتی که امام بزرگوار بود، دشمنی‌ها زیاد بود؛ برای خاطر مواضع قاطع امام. هرچه مواضع ما ضعیفتر شود و عقب‌نشینی کنیم، آنها طبعاً چهره‌شان بظاهر مترسم‌تر میشود. البته جلو می‌آیند. یعنی چهره را مترسم میکنند، برای اینکه بتوانند جلو بیابند، مناطق را تصرف کنند و ما را از پیشرفت هدفهایمان باز بدارند. هرچه ما در حرکت خودمان جدی‌تر و مصمم‌تر باشیم، آنها ناراحت میشوند و چهره‌شان عبوس میشود. البته تا حالا در این سی و سه سال آنها توانستند ما را متوقف کنند، بعد از این هم ان شاء‌الله نخواهند توانست. بنابراین خوشبختانه وضعیت کشور اینجوری است. البته گرفتاری‌هایی هست، ضعفهایی هست، مشکلاتی هست، که باید به آنها هم توجه کیم؛ لیکن مجموعاً وقتی انسان نگاه میکند، حرکت کشور، حرکت رو به پیشرفتی است.

قطعاً یک ضعفهای وجود دارد؛ آن ضعفها را انسان با خود مدیران در میان میگذارد. هیچ لزومی ندارد که کسانی که دستی به میکروفون و به منبر و به اینها دارند، بنا کنند ضعفها را شمارش کردن؛ جون بیان ضعفها در فضای عمومی، مشکلی را حل نمیکند. اگر ضعفی وجود دارد، باید به خود آن کسی که دارای ضعف است، این را گفت؛ اما آثار و نتایج آن ضعفها خب چرا، مشهود است؛ آنها را انسان میتواند مطرح کند.

* توضیح اینکه؛ مواردی از ویژگی‌های خط امام بودن در سؤالات ۱ و ۲ مورد اشاره قرارگرفت که می‌توانست توسط برخی جریانها تعمیم آن ویژگی‌ها به دولت فعلی مورد تشکیک قرار بگیرد، لکن در این بیانات با توضیحات و ذکر شاخصه‌های خط امام و تعمیم آنها به دولت فعلی توسط رهبری عزیز آن شباهت مرتفع می‌گردد.

۴. آیا شخصیت افرادی که در دولت فعلی و یا سایر نهادهای نظام، مسئولیت دارند دارای انحراف است؟

خطبه‌های نماز جمعه تهران ۹۰/۱۱/۱۴

آنچه که من به عنوان خطوط اساسی انقلابیمان عرض میکنم، فقط یک دو سه جمله است، که شرح و تفصیل آن بسیار طولانی و مفصل است. این خصوصیات در انقلاب ما وجود داشت. انقلاب ما رژیم ضد اسلام را از بین برد، رژیم اسلامی بر سر کار آورد؛ رژیم دیکتاتور و مستبد را از بین برد، رژیم مردم‌سالار به جای آن نشاند؛ واستنگی‌ای که کشور ما در طول سالهای متتمادی گرفتار آن بود و در دوران پهلوی‌ها به فجیع‌ترین و فضیح‌ترین وضع خود رسیده بود، از بین برد و استقلال همه‌جانبه را به ملت ما داد؛ اختناق نفسگیری که بر ملت ما حاکم بود، از بین برد، آزادی به این ملت داد – آراء خودشان را، حرفاهای خودشان را بتوانند آزادانه ابراز کنند؛ فضا، فضای آزادی شد – تحقیرشدنگی تاریخی ملت ما را از بین برد، عزت ملی داد. دهها سال ملت ما تحقیر شد. این ملت بزرگ، با این سابقه‌ی تاریخی، با این مواریث عظیم فرهنگی و علمی و تاریخی، در مقابل حکام زورگو و فاسد، و پشت سر آنها در مقابل مستعمران و سلطه‌گران بین‌المللی تحقیر شد. انقلاب ما این را از بین برد، تبدیل کرد به عزت ملی. امروز ملت ایران احساس عزت میکنند، احساس تشخّص میکنند. انقلاب، ضعف نفس و خودکم‌بینی را در ملت ما از بین برد؛ به جای آن، اعتماد به نفس ملی را به ملت داد. ما خودکم‌بینی داشتیم؛ فکر میکردیم نه کار علمی از ما برمی‌آید، نه کار سیاسی از ما برمی‌آید، نه کار عظیم نظامی از ما برمی‌آید. ما فکر میکردیم یک ملت ضعیفی هستیم؛ این را به ما تلقین کرده بودند، تزریق کرده بودند. انقلاب این را از ملت گرفت، به جای آن، اعتماد به نفس ملی به ما داد. ما امروز در همه‌ی میدانها اعتماد به نفس داریم؛ میدانیم که میتوانیم، و دنبال این توانستن حرکت میکنیم، و همه جا هم بحمدالله به مقاصدمان میرسیم.

ملت ما از مسائل سیاسی منزوی بود، روگردان بود، حوادث کشور را مورد توجه قرار نمیداد. انقلاب این حالت را از ملت ما گرفت، ما را تبدیل کرد به یک ملت آگاه و سیاسی. امروز نوجوانهای ما هم در دورترین نقاط کشور تحلیل سیاسی میکنند، حوادث سیاسی را درک میکنند، روی هر مسئله‌ای تحلیل میگذارند. قبل از انقلاب اینجور نبود. سیاست‌گرایی و سیاست‌فهمی مخصوص یک عده‌ی انگشت‌شمار در این کشور بود. مردم عموماً دور از حوادث کشور بودند؛ دولتها می‌آمدند و میرفتند، قراردادهای بین‌المللی بسته میشد، کارهای بزرگ در دنیا انجام می‌گرفت، ملت خبر هم نمیشد. اینها خطوط اصلی این انقلاب است که این حوادث را در این کشور به وجود آورد. این اصول، نهادینه شده است؛ ثبیت شده است. این تحولات، سطحی نیست؛ مقطعي نیست. شعارهای انقلاب، امروز همان شعارهای روز اول است؛ که این نشان‌دهنده‌ی سلامت انقلاب است. شعارها مثل انگشت اشاره‌ای هستند که به هدفها اشاره میکنند، هدفها را ترسیم میکنند. وقتی شعارها ثبیت شده در یک نظامی، در یک انقلابی باقی ماند، معناش این است که هدفها در این نظام به شکل اول است؛ هدفها تغییر پیدا نکرده است؛ دست‌اندرکاران و مردم از صراط مستقیم و هدفهای اصلی منحرف نشده‌اند. امروز شعارهای ملت ایران، همان شعارهای اول انقلاب است.

* توضیح اینکه؛ رهبری عزیز پس از برشمردن دستاوردهای انقلاب – که دست اندرکاران نظام به خصوص دولت فعلی نیز با پشتونه‌ی مردم و رهبری عزیز، نقش انکار ناپذیری در تحقق آن اهداف داشتند – با صراحت به عدم انحراف دست اندرکاران نظام تأکید می‌نمایند.

* توضیح دیگر اینکه؛ این سخنان رهبری در زمانی ایراد گردید که مسئله‌ی روز تربیون‌های سیاسی جامعه، طرح مسئله‌ی انحراف شخص رئیس جمهوری و دیگر اعضاء و مسئولین در دولت بود.

۵. آیا انقلاب ما از مسیر اصلی خویش منحرف شده است؟

بيانات در اجلاس بین‌المللی بیداری اسلامی: ۹۰/۰۶/۲۶

انحراف در انقلابها، از انحراف در شعارها و هدفها آغاز می‌شود.

بيانات در دیدار جمعی از دانشجویان ۹۰/۰۵/۱۹:

انقلاب اسلامی یک استثناء است. انقلاب اسلامی حرکتی بود که با اهداف مشخصی - ولو آن اهداف که مشخص هم بود، در یک جاهائی کلی بود؛ بتدریج خرد شد، روشن شد، مصادیقش معلوم شد؛ اما اهداف، اهداف روشی بود – به وجود آمد. هدف اسلام‌خواهی، هدف استکبارستیزی، هدف حفظ استقلال کشور، هدف کرامت‌بخشی به انسان، هدف دفاع از مظلوم، هدف پیشرفت و اعتلای علمی و فنی و اقتصادی کشور؛ اینها اهداف انقلاب بوده. انسان وقتی در فرمایشات امام (رضوان الله علیه) و در استناد اصلی انقلاب اینها را نگاه میکند، می‌بیند که همه‌ی اینها در متون اسلامی هم ریشه دارد. مردمی بودن، متکی به ایمان مردم، عقاید مردم و انگیزه‌های مردمی و عواطف مردمی، جزو پایه‌های اصلی انقلاب است. این خط ادامه پیدا کرده؛ این خط انحراف پیدا نکرده، این خط زاویه نخورد. امروز سی و دو سال از انقلاب میگذرد؛ این خیلی حداثه‌ی مهمی است.

الحمد لله تا امروز انقلاب خوب پیش رفت. همین طور که عرض کردم، ما از هدفها منحرف نشیم، زاویه پیدا نکردیم؛ آن بلاهائی که سر آن انقلابهای عظیم و بزرگ آمد، سر انقلاب ما نیامد. حوادث گوناگونی که پیش آمد، همه جا انقلاب بر اینها فائق شد و با همان موازن خودش، توانست خودش را حفظ کند و تا امروز به تکامل هم برساند. انقلاب، کشور را هم پیش برد.

خوشبختانه محیط دانشجویی محیط خوبی است. نه اینکه در محیط دانشجویی اشکال نیست، انحراف نیست، خطای نیست، لغزش نیست؛ کجا نیست؟ در مقدس‌ترین مجموعه‌ها و محیطها هم بالآخره انسان یک لغزش‌های سراغ دارد یا مشاهده میکند؛ اما مجموعاً محیط

دانشجوئی، محیط پرنشاط، پرتحرک و بر روی هم دینی و معتقد و پایبند به مبانی به حساب می‌آید؛ این چیز خیلی مغتنمی است. محیط دانشجوئی ما اینجوری است.

* توضیح اینکه؛ می‌دانید علت اینهمه تأکید رهبری عزیز در بیانات متعدد بر مسئله‌ی عدم انحراف انقلاب چه بود؟ علت آن چیزی جز اطلاع و آگاهی بصیرت محور رهبری عزیز از توطئه‌ای بود که نطفه‌ی آن در حال شکل گیری بود. توطئه‌ای که مقدمه‌ی آن القاء انحراف دولت و نتیجه‌ی آن انحراف نظام اسلامی بود. توطئه‌ای که در آن نیروهای ولایتمدار نیز علی رغم روش‌نگری و تأکیدات مکرر رهبری عزیز، بازهم ایزار دست توطئه‌گران قرار گرفتند.

۶. مراقبت و مسئولیت جلوگیری از انحراف در انقلاب، بر عهده‌ی چه جریان و چه شخصی است؟

بیانات در دیدار بسیجیان استان کرمانشاه ۹۰/۰۷/۲۲:

از جمله‌ی اساسی‌ترین کارهایی که بر عهده‌ی بسیج است و در بافت درونی هویت بسیج دخالت دارد، عبارت است از حمایت و دفاع از اصول مسلم اسلامی. این هم در بیانات امام هست؛ اصول تغییرناپذیر اسلامی. اینجا بسیج، یک نقش فرادورهای پیدا می‌کند. بسیج نگاه می‌کند ببیند که این حرکت عمومی انقلاب و نظام از مسیر درست منحرف نشود؛ مراقب است که انحراف به وجود نیاید؛ هر جا انحرافی مشاهده شد، بسیج در مقابل آن می‌ایستد. این از جمله‌ی خصوصیاتی است که مربوط به بسیج است؛ یعنی در مقابل انحرافات می‌ایستد. خط مستقیم به سمت اهداف والای انقلاب اسلامی، بدون هیچگونه انعطاف و انحراف؛ از خصوصیات بسیج این است. این دیگر نگاهی از بالاست، نگاهی فرادورهای است؛ در واقع فرازمانی است. در بعضی از بخشها ممکن است اشکالاتی پیش بیاید؛ حرکت عمومی باید حرکت مستقیمی باشد. این نگاه، نگاه بسیجی است.

* توضیح اینکه؛ ابتدا رهبری عزیز شاخص و ملاک تشخیص انحراف را در خطبه‌های نماز جمعه‌ی ۸۹/۰۳/۱۴ با عنوان خط امام (ره) معرفی و تبیین نمودند و سپس در بیانات فوق با طرح عنوان "مراقبت" بسیج در خصوص جلوگیری از ایجاد انحراف به وظیفه‌ی بسیج در این خصوص اشاره نمودند، لکن دو روز بعد در دیدار با دانشجویان ۹۰/۰۷/۲۴ "مسئولیت" جلوگیری از انحراف را بر عهده‌ی خویش به عنوان رهبری جامعه، تعیین فرمودند.

امام خامنه‌ای در دیدار با دانشجویان کرمانشاه ۹۰/۰۷/۲۴:

در قضیه‌ی هسته‌ای، در آن دوره‌ی اول که تلاطم‌های بود، بعضاً اقدام‌هایی انجام می‌گرفت که شاید مطلوب نبود. من آنجا در سخنرانی عمومی گفتم اگر چنانچه این کارها انجام نگیرد، خودم وارد می‌شوم، و همین هم شد. این معنای رهبری است؛ این یک چیزی است که از اسلام گرفته شده است؛ یک نکته‌ی مثبتی است در نظام اسلامی.

... دستگاه‌های گوناگون - قوه‌ی قضائیه، قوه‌ی مجریه، قوه‌ی مقننه - مثل همه‌ی دنیا، کارهای موظف قانونی خودشان را دارند انجام میدهند، با اختیارات کاملی که در قانون اساسی معین شده؛ اما حرکت کلان و کلی نظام اسلامی به سمت آن آرمانها باید منحرف نشود؛ اگر منحرف شد، باید گریبان رهبری را گرفت، او را بایستی مسئول دانست؛ او مسئول است که نگذارد.

بیانات در دیدار هزاران نفر از مردم استان فارس ۹۰/۰۲/۰۳:

... دستگاه بحمدالله دستگاه مقتدری است، مسئولین مشغول کارشان هستند، رهبری هم که بنده‌ی حقیر هستم با همه‌ی حقارت، خدای متعال کمک کرده، ما در موضع صحیح خودمان حکم ایستاده‌یم. تا من زنده هستم، تا من مسئولیت دارم، به حول و قوه‌ی الهی نخواهم گذاشت این حرکت عظیم ملت به سوی آرمانها ذره‌ای منحرف شود. تا مردم عزیزمان اینجور با شور، با شور، با بصیرت، با عزم راسخ در

میدان هستند، لطف الهی شامل است؛ این را بدانید. تا ما توی میدان هستیم، سایه‌ی لطف الهی هست. ماها - من یک جور، آن دیگری یک جور، چهارمی یک جور - اگر سراغ مسائل شخصی خودمان برویم و اهداف را فراموش کنیم، البته کمک الهی هم کم خواهد شد.

۷. آیا با توجه به اینکه منش رهبری، حمایت از همه‌ی دولتها مسئول می‌باشد، این احتمال وجود دارد که بنا بر مصلحت، نظر شخصی رهبری در رابطه با وجود جریان انحرافی با نظر اعلامی در تربیون‌ها توسط ایشان متفاوت باشد و ایشان نیز در خفاء معتقد به وجود این جریان باشند؟

پرسش و پاسخ دانشجویان با رهبر انقلاب درباره وظایف دانشجو ۱۶/۰۹/۸۹:

من آنچه که در سخنرانیها بیان می‌کنم، لب نظراتم است. اساسیترین نظراتم همانهایی است که شما در سخنرانیها از من می‌شنوید. هیچ نظری درباره مسائل جاری کشور و مسائل اسلام و مسلمین و مسائل اجتماعی وجود ندارد که من آن را درگوشی به کسی بگویم و نشود آن را در علن گفت. نظرات من، نظراتی شفاف و روشن است که در خطبه نماز جمعه و در سخنرانی با گروههای مختلف، شما اینها را می‌شنوید.

... میگویند آیا ما هم باید مثل رهبری موضع بگیریم یا نه؟ خوب، رهبری یک تکلیف دیگر داریم. بینید، نبادا کسی تصور کند که رهبری یک نظری دارد که برخلاف آنچه که به عنوان نظر رسمی مطرح می‌شود، در خفا به بعضی از خواص و خلصین، آن نظر را منتقل می‌کند که اجراء کنند؛ مطلقاً چین چیزی نیست. اگر کسی چنین تصور کند، تصور خطای است؛ اگر نسبت بهده، گناه کبیرهای انجام داده. نظرات و موضع رهبری همینی است که صریحاً اعلام می‌شود؛ همینی است که من صریحاً اعلام می‌کنم.

چند سال قبل که یک قتلی اتفاق افتاده بود و دشمنان جنجال کردند، تبلیغات کردند و گفتند اینها فتوا داشتند، دستور داشتند، و میخواستند یک جوری پای رهبری را میان بکشند، توی نماز جمعه گفتم: اگر من یک وقتی اعتقاد پیدا کم که یک نفری واجب القتل است، این را توی نماز جمعه علنی خواهم گفت. نه جایز است، نه شایسته است که موضع دیگری غیر از آنچه که رهبری به صورت علنی و صریح به عنوان موضع خودش اعلام می‌کند، وجود داشته باشد؛ نه، همینی است که دارم می‌گویم.

* توضیح اینکه؛ علت اینکه رهبری عزیز در بخش دوم بیانشان مسئله‌ی اعلام حکم قتل، از تربیون نماز جمعه را ایراد فرمودند به این دلیل است که مستمع را متوجه شجاعت و صراحة خویش در اعلام هر گونه موضعی در تربیونهای علنی بنمایند.

۸. اگر دولت و شخص رئیس دولت دارای انحراف نیستند، پس علت تفاوت دیدگاهها و نظرات برخی افراد و جریانها با دولت چه می‌تواند باشد؟ و شیوه‌ی برخورد ما با این مسئله چگونه باید باشد؟

بيانات در دیدار فرماندهان سپاه پاسداران ۱۳/۰۴/۹۰:

تمام راههایی که می‌شود فرزند پیغمبر از آن راهها استفاده کند برای حفظ میراث عظیم اسلام - که میراث جد او و پدر او و پیروان راستین آنهاست - در زندگی سیدالشہداء محسوس است؛ از تبیین و انذار، از تحرک تبلیغاتی، از بیدار کردن و حساس کردن و جدانهای عناصر خاص - همین خواص که ما تعبیر می‌کنیم - در آن خطبه‌ی من، اینها همه در طول زندگی سیدالشہداء است. بعد هم ایستادگی در مقابل یک انحراف بزرگ با قصد مجاهدت با جان... این که در مقابله‌ی با حرکت انحرافی فوق العاده خطربناک آن روز، امام حسین (علیه الصلاة و السلام) می‌ایستد، این می‌شود یک درس، که خود آن بزرگوار هم همین را تکرار کردد؛ یعنی کار خودشان را به دستور اسلام مستند کردد:

«ان رسول الله قال: من رأى سلطاناً جائراً مستحلاً لحرمات الله ناكثاً لعهداً الله مخالفًا لسنة رسول الله يعمل في عباداته بالاثم والعدوان فلم يغير عليه بفعل ولا قول كان حقاً على الله أن يدخله مدخله»؛ حضرت أين را بياناً كرددن. يعنى من وظيفه ام اين است، کاري که دارم انجام ميدهم، بايستى ابراز مخالفت کنم، باید در جاده مخالفت و ایستادگی قدم بگذارم، سرنوشت هرچه شد، بشود؛ اگر سرنوشت پیروزی بود، چه بهتر؛ اگر شهادت بود، باز هم چه بهتر. يعني اینجوری امام حسین (علیه السلام) حرکت کردند... این حدثه‌ای که میتوانست جلوی آن انحراف عظیم را بگیرد، باید به همان عظمت آن انحراف در ذهن جامعه و تاریخ، شوک ایجاد میکرد و کرد. این فدکاری امام حسین است.

... یکی از چیزهای هم که حالا در عرصه و در میدان لازم است به آن توجه کنیم، این است که: مراقب باشیم دستگاه‌های انقلاب سرشان گرم کارهای غیرمفید و احیاناً مضـر در این حرکت پیشرونده نشود، که یکی از اینها، همین مسئله‌ی اختلافات است، که من اگر روی اینها تکیه میکنم، به خاطر این است. یک وقت هست که یک جریانی در مقابل انقلاب می‌آید قد علم میکند به قصد کوبیدن انقلاب، خب، وظیفه‌ی هر کسی است که دفاع کند. انقلاب از خودش دفاع میکند، مثل هر موجود زنده‌ی دیگری. انقلابی که نتواند در دوران فتنه، در دوران ایجاد کودتاها گوناگون - سیاسی و نظامی و امثال اینها - از خودش دفاع کند، زنده نیست. این انقلاب زنده است؛ لذا از خودش دفاع میکند، غالب هم میشود، پیروز هم میشود، برو برگرد هم ندارد؛ کما اینکه در سال ۸۸ دیدید این کار اتفاق افتاد. یک وقت این است قضیه، یک وقت نه، قضیه‌ی ایستادگی در مقابل یک حرکت براندازانه و اینچیان نیست؛ اختلاف نظر، اختلاف سلیقه، اختلاف عقیده احیاناً است. اینها را بايستی هرچه ممکن است فرو کاست. اینجور چیزها را هرچه ممکن است باید کم کرد. مشتعل کردن این اختلاف نظرها مضـر است.

یک مسئله این است که اگر یک کسی یک حرف غلطی زد، آیا کسی باید به او جواب بدهد یا نه؟ خب، بله معلوم است. جواب دادن به حرف غلط، شیوه‌ی خودش را دارد، راه خودش را دارد، کار خاص خودش است. یک وقت هست که حالا که کسی یک حرف غلطی زد، ما بیانیم مثلاً صدجاً این حرف غلط را تابلو کنیم، شعار کنیم که آقا، فلانی این حرف غلط را زد، تا همه بدانند. این است که اشتباه است، خطاست. من با حرکت روشنگرانه از سوی هر کسی، از سوی هر نهادی، هیچ مخالفتی ندارم، بلکه علاقه‌مندم و معتمد به مسئله‌ی تبیین. یعنی اصلاً جزو راهبردهای اساسی کار ما از اول، مسئله‌ی تبیین بوده است. تبیین لازم است؛ اما این معنايش این نیست که ما به اختلافات درونی، هی دامن نزنیم. مراقب باشید. این را همه باید مراقب باشند؛ بخصوص سپاه. سپاه مراقب باشد. در جریانهای سیاسی، در جریانهای گوناگون فکری و سلیقه‌ای مطلقاً مشتعل کردن فضا مناسب نیست. حالا شماها الحمد لله همه‌تان بصیرید، آگاهید، لابد از جریانات خبر دارید و الان همین اوضاعی را که توی کشور هست، می‌بینید که متأسفانه این علیه آن، آن علیه این؛ و دستگاه‌های خارجی چه خوشحالی‌ای میکنند؛ تحلیل میگذارند رویش: بله، بیشان اختلاف افتاد، نابود شدند، از بین رفتند(!) آرزوهای خودشان را هی مرتبأ تکرار میکنند. خب، پیداست که این مسئله نقطه‌ی ضعف ماست. نباید بگذاریم این نقطه‌ی ضعف ادامه پیدا کند یا افزایش پیدا کند. اینها را باید توجه داشت. حرکت، حرکت متین، مستدل و مستند باشد. اگر کسانی اختلاف نظرهایی دارند، با استدلال بیان کنند. عرض کردم، من معتقد به تبیین هستم. در دوران مبارزات هم، اختلاف ما با چیزها و مارکسیست‌هایی که آن وقت مبارزه میکردند، سر همین بود که ما میگفتیم باید تبیین کرد، آنها به تبیین اعتقاد نداشتند؛ یک چیز دیگری میگفتند، یک تفسیر دیگری داشتند. کار انقلاب از اساس با تبیین، روشنگری، بیان منطقی، مستدل و دور از هو و جنجال بود. اگر هو و جنجال وارد شد، حرف منطقی را هم خراب خواهد کرد. ممکن است چهار نفر جذب شوند، اما چهار نفر آدم هوشمندتر دفع میشوند. این، حرف ماست؛ این، عرض ماست.

* توضیح اینکه؛ رهبری عزیز در دیدار با فرماندهان سپاه در زمان اوج تقابل فکری آنان با جریان باصطلاح انحرافي، پس از تبیین شئون و مراحل مقابله با انحراف و تسلط و شناخت کامل خویش در آن مقوله، و همچنین بیان وظیفه‌ی ما درقبال انحراف که همچون ایستادگی حضرت سیدالشهداء (ع) با مجاهدت همراه خواهدبود. به صراحة اختلافاتی که با گفتمان دولت وجود دارد را علیرغم استنباط سپاه به وجود انحراف؛ اختلاف در نظر، سلیقه و یا عقیده می خوانند و اکیداً توصیه به فروکاستن آنها می نمایند.

یک مطلب این است که از اول انقلاب تا امروز، در جریان انقلاب و جریان اصیل این مردم اشغالهایی به وجود آمده است. بعضی از این تعارضها و انشغالهای خسارت‌زا هم بوده است؛ بعضی هم نه، با هشیاری مردم، با آگاهی و مسئولیت‌پذیری عناصر فعال در این جریانها، حل شده است؛ برای انقلاب و برای کشور باری درست نکرده است. این اختلاف نظرها و انشغالهایی که پیدا می‌شود، همه یک جور نیست. بعضی انشغالهای ناشی از اختلاف در مبانی و در عقاید است؛ بعضی از اینها بحث عقاید و معتقدات نیست؛ بحث منافع است، دعوا بر سر منافع است؛ بعضی از این اختلافها هیچکدام از اینها نیست؛ مسئله‌ی سلاقق است، اختلاف دیدگاه و اختلاف سلیقه در اجرای اصول است؛ در چهارچوب اصول و مبانی، در روشهای اختلاف به وجود می‌آید؛ لذا اینها یک جور نیستند.

البته کسی عقیده‌ای مخالف داشته باشد، کاری به کار نظام نداشته باشد، نظام با او کاری ندارد. بعضی رائق کرده‌اند: «دگراندیشان». نظام با دگراندیشان چگونه رفتار می‌کنند؟ نظام با دگراندیشان کاری ندارد. این همه دگراندیش هست. دگراندیش سیاسی که بالاتر از دگراندیش دینی نیست. خوب، ما اقلیتهای دینی داریم که دگراندیشند، توی مجلس شورای اسلامی هم عضو دارند، در مناصب مختلف هم حضور دارند. بنابراین بحث دگراندیشی نیست؛ بحث مخالفت است، بحث معارضه است، بحث ضربه زدن است، در مقابل نظام و در مقابل انقلاب شمشیر کشیدن است. آنی که نظام با او برخورد می‌کند، این است. اما اگر اختلاف، اختلاف در سلاقق است، در روشهاست، نه، این اختلافات مضر نیست؛ نافع هم هست.

* توضیح اینکه؛ بیانات بالا را رهبری عزیز در بحبوحه‌ی قضایای فتنه سال ۸۸ و در آن خصوص ایجاد فرمودند لکن در آن به نکاتی اشاره فرمودند که برای بحث ما نیز مفید فایده است.

۹. اگر به عمل و یا سخنی نقدی داشته باشیم، شیوه‌ی انتقاد ما چگونه باید باشد؟

بیانات در دیدار دانشجویان ۱۶/۰۵/۹۱:

... اصرار دارم بر این که جریان دانشجوئی و جنبش دانشجوئی موضع انتقادی خودش را حتماً حفظ کند. به هیچ‌وجه توصیه‌ی ما این نیست که شما انتقاد نکنید. خب، چه کار کنیم که این انتقاد، تکمیل کننده‌ی پازل دشمن نباشد؟ روی این مسئله فکر کنید. نه اینکه بگوئیم تکمیل پازل دشمن که یک امر منفی است، با لزوم انتقاد که یک امر مثبت است، منافات دارد؛ نه، خب خود شما هم گفتید؛ من انتقاد کردم، در همه‌ی دنیا نقل هم شد؛ اما هیچ کس در دنیا ادعا نخواهد کرد که فلانی علیه نظام اسلامی یا فرض کنید که علیه تشکیلات مدیریت اجرائی یا تقنینی کشور دارد اقدام می‌کند. خب، شما هم همین جور انتقاد کنید. بنابراین انتقاد کردن میتواند به شکلی انجام بگیرد که به هیچ‌وجه مقصود دشمن را برآورده نکند و به تعبیری که ما عرض کردیم، پازل دشمن را تکمیل نکند.

نظرارت و توجه به اوضاع کشور. نگاه مستفسرانه و دنبال پیدا کردن واقعیت، همراه با انتقاد. قبل‌اً هم عرض کردم که انتقاد هیچ اشکالی ندارد. نگاه معتقدانه هیچ اشکالی ندارد، متنها انتقاد درست؛ بی انصافی نشود. آدم گاهی می‌بیند در بعضی از انتقادها، بی انصافی می‌شود. حالا شما یک خرد تندید و جوان هم هستید و آدم خیلی هم موقع ندارد؛ اما آنهایی که ریش و سبیلشان سفید هم شده، گاهی اوقات انسان می‌بیند که بی انصافی می‌کنند؛ در بیان کردن و گفتن و حرف زدن نسبت به این و آن، بی ملاحظگی می‌کنند. مراقبت کنید بی انصافی نشود. بنابراین نقد مستمر، نظرارت مستمر و متعادل بر اوضاع کشور، بر مدیریتها، جزو کارهای بسیار لازم است؛ البته باید با عقلانیت و با مدارا همراه باشد، بدون افراط، بدون پرخاشگری؛ اما نگاه نقادانه، به نظر من این هم کار لازم دیگری است.

بیانات در دیدار اعضای بسیجی هیئت علمی دانشگاه‌ها ۲/۰۴/۸۹:

زیادتر نگوئید از آنچه که هست، از آنچه که باید و شاید. منصف باشیم؛ عادل باشیم. اینها آن وظائف ماست. اینجور نیست که ما چون مجاهدیم، چون مبارزیم، چون انقلابی هستیم، بنابراین هر کسی که از ما یک ذره - به خیال ما و با تشخیص ما - کمتر است، حق داریم که درباره‌اش هر چی که میتوانیم بگوئیم؛ نه، اینجوری نیست. بله، ایمانها یکسان نیست، حدود یکسان نیست و بعضی بالاتر از بعضی دیگر هستند. خدا هم این را میداند و ممکن است بندگان صالح خدا هم بدانند؛ لکن در مقام تعامل و در مقام زندگی جمعی، باید این اتحاد و این انسجام حفظ بشود و این تمایزها کم بشود.

آنچه که مهم است فراموش نشود، اهداف و شاخصهای اصلی است. این را بارها گفته‌ایم و امروز هم یکی از اساتید محترم، اینجا گفتند؛ استکبارستیزی؛ ایستادگی قاطع در مقابل حرکت کفر و نفاق - نه فقط در کشور، بلکه در سطح جهان - مرزبندی شفاف با دشمنان انقلاب و دشمنان دین؛ اینها شاخص است. اگر کسی مرزبندی شفاف نمیکند، قدر خودش را کاهش میدهد؛ اگر گرایش پیدا میکند، از دائره خارج میشود. اینها آن مبانی و آن خطوط اصلی است. حرکت انقلاب، حرکت روشنی است، حرکت رو به جلوئی است و این حرکت ان شاء‌الله ادامه پیدا خواهد کرد.

۱۰. اگر نظرات کارشناسی فردی با نظر کارشناسی گروه یا جریانی، و یا حتی با نظر شخص رهبری عزیز نیز متفاوت بود، تکلیف آن فرد چیست؟

بیانات در دیدار دانشجویان ۱۶/۰۵/۹۱:

... گفته شد که بعضی‌ها نظرات کارشناسی میدهنند، با نظر رهبری مخالف است، میگویند آقا این ضد ولایت است. من به شما عرض بکنم؛ هیچ نظر کارشناسی‌ای که مخالف با نظر این حقیر باشد، مخالفت با ولایت نیست؛ دیگر از این واضح‌تر! نظر کارشناسی، نظر کارشناسی است. کار کارشناسی، کار علمی، کار دقیق به هر نتیجه‌ای که بررسد، آن نتیجه برای کسی که آن کار علمی را قبول دارد، معتبر است؛ به هیچ وجه مخالفت با ولایت فقیه و نظام هم نیست. البته گاهی اوقات میشود که این حقیر خودش در یک زمینه‌ای کارشناس است؛ بالاخره ما هم در یک بخش‌هایی یک مختصر کارشناسی‌ای داریم؛ این نظر کارشناسی ممکن است در مقابل یک نظر کارشناسی دیگر قرار بگیرد؛ خیلی خوب، دو تا نظر است دیگر؛ کسانی که میخواهند انتخاب کنند، انتخاب کنند. در زمینه‌های فرهنگی، در زمینه‌های آموزشی - در بخش‌های مخصوصی - بالاخره ما یک مختصراً سرورشته داریم، یک قدری کار کردیم؛ این میشود نظر کارشناسی. به هر حال هیچگاه اعلام نظر کارشناسی و نظر علمی، معارضه و مبارزه و مخالفت و اعلام جدائی از رهبری و ولایت و این حرفها به حساب نمی‌آید و نباید بیاید.

۱۱. تفکیک بین مسائل اصلی و فرعی در این میان چه نقشی دارد؟

بیانات در دیدار دانشجویان در یازدهمین روز ماه رمضان ۳۱/۰۵/۸۹:

یکی از دوستان گفتند ما از دست چپ و راست رئیس جمهور دلمان خون است. خوب، حالا دل شما خون - که خدا نکند خون باشد - اما به شما عرض بکنم؛ اینها جزو مسائل تعیین کننده و اصلی نیست. ممکن است ایراد و اشکال وارد باشد - من در این مورد هیچ قضاوتی نمیخواهم بکنم - ممکن است کسی به یک شخصی یا به یک کاری ایراد داشته باشد؛ متنهای باید توجه کنیم که مسائل را اصلی - فرعی کنیم. مسائل درجه‌ی دوم جای مسائل اصلی را در انگیزه‌های ما، در همت ما، در صرف انرژی‌ای که میشود، نگیرد. من عرضم فقط این

است؛ و آن نه اعتراض میکنم به اینکه شما چرا از زید یا عمر و خوشتان میآید؛ نه، ممکن است خوشتان بباید، ممکن است بدtan بباید - ایرادی ندارد - و نه اعتراض میکنم که چرا آن ایراد را یک وقت به شکلی که یک مفسدهای نداشته باشد، بر زبان آوردید؛ آن هم به نظرم اشکالی ندارد. فقط توجه کنید که این جای مسائل اصلی را نگیرد. مسائل اصلی ما چیزهای دیگری است.

خطبه‌های نماز جمعه تهران ۱۴/۱۱/۹۰:

کار اصلی دیگر این است که از ارزشهای اصولی نباید غافل شد. سرگرم مسائل فرعی و فروع نشویم، از اصول غافل بمانیم. این هم شرح مفصلی دارد.

حفظ اتحاد و همدلی، یکی دیگر از وظائف ماست. بارها عرض کردہ‌ایم که بین مسئولین باید اتحاد و همدلی باشد. سه قوه و دیگران باید با هم همدل باشند، همگام باشند، همدست باشند؛ ولو یک جاهاتی اختلاف نظرهای دارند، اختلاف نظر اشکالی ندارد؛ اما بایستی در جهتگیری‌های نظام و کشور و انقلاب پشت به پشت یکدیگر بدهند، دست یکدیگر را محکم بفشنند و به پیش بروند؛ هم اینها، هم مردم با هم، هم مردم با مسئولین. این اتحاد و همدلی، علاج قطعی بسیاری از مشکلاتی است که در کشور وجود دارد.

بیانات در اجتماع بزرگ مردم کرمانشاه ۲۰/۰۷/۹۰:

آنچه که مردم از مسئولین - بخصوص رده‌های بالاتر - توقع دارند، این است که با هم تعامل داشته باشند، وحدت داشته باشند، همکاری داشته باشند؛ هم در سطوح بالا، هم در سطوح میانه؛ بر الویتهای کشور تمرکز داشته باشند، مسائل اصلی را جلو بیندازند، سرگرم مسائل فرعی و حاشیه‌ای نشوند، کار و تلاش بی‌وقفه انجام بدهند. مردم صداقت را توقع دارند، عمل به وعده‌ها را توقع دارند، پرهیز از مناقشات را توقع دارند، پرهیز از سرگرم شدن به حواشی و مسائل فرعی را توقع دارند، امانت و پاکدستی و برخورد با متخلف و خائن را توقع دارند؛ اینها در صدر مطالبات مردم قرار دارد.

بیانات در حرم مطهر رضوی در آغاز سال نود ۱۰/۰۱/۹۰:

اگر ما بخواهیم این حرکت عظیم اقتصادی در کشور در سال ۹۰ انجام بگیرد، یک الزاماتی هم دارد. این الزامات را هم من فهرستوار عرض بکنم. اولاً روحیه‌ی جهادی لازم است... دوم، استحکام معنویت و روح ایمان و تدبین در جامعه است... یک شرط دیگر این است که کشور به مسائل حاشیه‌ای مبتلا نشود. ببینید، در بسیاری از اوقات یک مسئله‌ی اصلی در کشور وجود دارد که همه باید همت کنند و به سراغ این مسئله‌ی اصلی بروند؛ باید مسئله‌ی کانونی کشور این باشد؛ اما ناگهان می‌بینیم از یک گوشه‌ای یک صدائی بلند می‌شود، یک مسئله‌ی حاشیه‌ای درست می‌کنند، ذهنها متوجه آن می‌شود. این مثل این می‌ماند که در یک مسافت مهمی، کاروانی، قطاری دارد حرکت می‌کند، هدفش رسیدن به یک نقطه‌ی خاص است؛ ناگهان ذهنها را مشغول کنند به یک چیز حاشیه‌ای در بیابان، از راه باز بمانند، احیاناً امکان ادامه‌ی حرکت هم از آنها گرفته شود. مسائل حاشیه‌ای نباید به میان بباید. مردم ما خوبیختانه قدرت تحلیل دارند، هوشمندند، هوشیارند؛ میتوانند مسائل فرعی و حاشیه‌ای را از مسائل اصلی جدا کنند. توجه شود مسائل حاشیه‌ای کانون توجه افکار عمومی قرار نگیرد.

* توضیح اینکه؛ رهبری عزیز یکی از الزامات طرح "جهاد اقتصادی" را عدم ابتلای کشور به مسائل حاشیه‌ای عنوان فرمودند که لازم به توضیح بیشتری نیست.

بیانات در دیدار اعضای مجلس خبرگان رهبری ۲۵/۰۶/۸۹:

مسائل اصلی را باید شناخت و مسائل فرعی را اصلی نکرد؛ نه، اینکه مطرح نکرد؛ نه، مسائل فرعی هم باید طرح شود؛ همه‌ی جزئیات باید طرح شود؛ اما اصلی نشود و ملاک مخالفت و موافقت قرار نگیرد. ملاک موافقت و مخالفت، صراط مستقیم حق است، اسلام است، تشرع

است، تدین است، پایبندی به مبانی انقلاب است، پایبندی به آرزوهای امام و اهدافی است که امام ترسیم کردند؛ مقابله‌ی با مستکبرین است، بدین بودن به مستکبرین است. یعنی بدانیم که دشمن ما کیست. اینجور نباشد که ما با رفیق و برادر خودمان که مثلاً اینجا نشسته، بنا کنیم مخالفت، اما دلمان با آن مستکبر، با آن بی‌حیای مخالف همراه باشد، از او کمک بخواهیم، به او اعتماد کنیم؛ اینجوری نباشد.

۱۲. آسیبهای واردہ از پرداختن به مسائل فرعی به جای مسائل اصلی در نظام اسلامی چیست؟

بیانات در دیدار مردم قم در سالروز قیام ۱۹ دی ۸۹/۱۰/۱۹

در یک دوره‌ای مردم در یک امتحانی شکست خوردند، امیرالمؤمنین را در محرب عبادت به خون کشیدند. خوب، امتحان بدی بود. چرا باید وضع جامعه‌ای به آنجا برسد که کسی مثل آن مجسمه‌ی عدالت و معنویت و توحید، به دست اشقیانش به خون کشیده شود؟ این نشان‌دهنده امتحان بدی بود که مردم دادند. وقتی این امتحان را دادند، مردود شدند؛ لذا خدا اینها را پائین آورد؛ کارشان به آنجا رسید که حسین بن علی را جلوی چشم آنها کشتنند!

وقتی امتحان خوب بدهید، خدا شما را بالا میبرد. امروز خط اسلام، خط ایمان بالله، خط انقلاب در کشور و در میان ملت، خیلی قوی‌تر، پرنگ‌تر و بالاتر است از آنچه که قبل از این فتنه بود. چرا؟ چون مردم، خوب امتحان دادند. این، نمره‌ی الهی است. این شد برای ما دستور العمل. در همه‌ی قضایا باید اینجوری عمل کرد. باید درست دید، درست سنجید، درست محاسبه کرد. مواظب باشیم در تشخیص اشتباه نکنیم؛ قضایای اصلی را با قضایای فرعی جایه‌جا نکنیم؛ چیزهای بزرگ، حوادث بزرگ و مهم را کوچک نبینیم و در مقابل، حوادث کوچک را بزرگ بینگاریم؛ باید درست تشخیص بدهیم.

۱۳. وظیفه‌ی ما در قبال اخبار و نقل قول‌هایی که دائمًا در باب افراد و ... - جریان انحرافی - می‌شنویم چیست؟ آیا نباید به آنها اعتنا نمود! یا می‌توانند ملاک نظر و عمل ما قرار بگیرند؟

بیانات در دیدار اعضای مجلس خبرگان رهبری ۸۹/۱۲/۱۹

... من به بزرگان هم نصیحتی بکنم ... پیرها هم محتاج نصیحتند؛ آنها هم باید توجه کنند. مواضع درست گرفتن، حرف درست زدن، تحت تأثیر خبرهای دروغ قرار نگرفتن، این هم وظیفه است. هزاران نفر در نظام اسلامی دارند محض رضای خدا رحمت میکشند و تلاش میکنند و شب و روز خودشان را میکشند، برای اینکه طبق حرکت اسلامی یک کاری انجام بگیرد، نظام اداره شود، وظائف بسیار سنگین انجام بگیرد؛ اما انسان یک خبر دروغی را بشنود، بنا کند همه‌ی اینها را زیر سوال بردن - مستولین دولتی را، دیگران را - این هم مصلحت نیست، این هم خلاف است. هم جوانها باید مراقبت کنند، هم پیرها باید مراقبت کنند. ما، هم در جوانی‌مان احتیاج به نصیحت داریم، هم حالا که پیر شدیم، احتیاج به نصیحت داریم.

بیانات در دیدار دانشجویان ۹۱/۰۵/۱۶

خب، در مسئله‌ی اخلاق، این نکته را هم عرض بکنم - این را بعداً میخواستم عرض کنم؛ چون میترسم وقت بگذرد، جلوتر عرض میکنم؛ زیرا جزء اساسی‌ترین مسائل است - پرهیز از قول به غیر علم، از غیبت، از تهمت. من خواهش میکنم شما جوانهای عزیز به این مسئله اهتمام بورزید. همین طور که در زمینه‌های مختلف اهتمام به طهارت عملی دارید - به نماز اهتمام دارید، به روزه اهتمام دارید، به پرهیز از تعرضهای جنسی اهتمام دارید - به این مسئله هم اهتمام داشته باشید. اگر چنانچه ما چیزی را به کسی نسبت بدهیم که در او نیست، خب این میشود تهمت. اگر چنانچه چیزی را بگوئیم که به آن علم نداریم؛ مثلاً یک شایعه است - یک نفری یک حرفی را از قول یکی نقل

میکند، ما هم همان را دوباره تکرار میکنیم - خب، این کمک کردن به شایعه است، این شایعه پردازی است؛ قول به غیر علم است. قول به غیر علم، خود قولش هم اشکال دارد، عمل کردن به آن امر غیر معلوم و بدون علم هم اشکال دارد؛ و لا تتفق ما لیس لک به علم. لاتفاق، یعنی چیزی را که علم به آن نداری، دنبال نکن، دنبال کردن، هم در زمینه‌ی عمل هست، هم در زمینه‌ی گفتار هست. وقتی شما یک چیزی را گفتید که به آن علم ندارید، این هم اختفاء امری است که انسان به آن علم ندارد. لذا دنبالش میفرماید: ان السمع و البصر و القواد کل اوئک کان عنه مسئولا.

خارج فقه / حکم غیبت با ابزار قلم و رسانه‌های جدید ۱۰/۰۷/۸۹:

بنده یک وقتی به یک مناسبتی در یک صحبت عمومی عرض کردم که قرآن کریم میفرماید: لولا اذ سمعتموه ظن المؤمنون و المؤمنات بأنفسهم خيراً؛ يعنى وقتی افك را شنیدید چرا به همدیگر حسن ظن نداشتید؟ یعنی از اول رد کنید افك را. [اگر] آمدند به یک نفری تهمت زدند، یک چیزی را گفتند - حالا یا با عنوان تهمت یا به عنوان غیبت - چرا قبول میکنید؟ ببینید این کلمه‌ی لولای تحذیریه در قرآن و در کلام عرب خیلی معنای وسیعی دارد، فقط معناش «چرا» نیست، که ما بگوئیم چرا این کار را نکردی. چرای با تأکید است. یعنی آم، وای، چرا؛ معنای «لولا» این است؛ تحذیریه است. {چرا} «لولا اذ سمعتموه ظن المؤمنون و المؤمنات بأنفسهم خيراً»؛ یعنی چرا به هم ظن نیک ندارید، چرا به هم حسن ظن ندارید. تا فوراً کسی آمد، شما بگوئید بله، احتمال درستی اش هم اگر بود، آدم به صورت یقین آن را بداند و نقل بکند. این درست نیست، این ممنوع است. این چیزی که امروز مورد ابتلاست در جامعه‌ی ما، از همان چیزهایی است که بایست از همین ادله‌ی غیبت بفهمیم که درست نیست؛ این وضعی که وجود دارد درست نیست. البته انتقاد منطقی، گفتن حرف صحیح اینقدر حرشهای آشکار وجود دارد که انسان اگر ذکر آنها را بکند، اصلاً هم غیبت نیست، و میتواند انسان نقد بکند...

۱۴. علت بوجود آمدن اختلافات شدید در میان دوستداران اسلام و انقلاب، و پیروان رهبری در داخل نظام اسلامی مان چیست؟ - به صورتیکه دشمن اصلی اسلام و انقلاب، مورد غفلت واقع شده است - و خطر استمرار این نوع برخوردها چیست؟

بیانات در دیدار اعضای دفتر رهبری و سپاه حفاظت ولی امر ۰۵/۰۵/۸۸:

اگر من بخواهم یک توصیه به شما بکنم، آن توصیه این خواهد بود که بصیرت خودتان را زیاد کنید؛ بصیرت. بلاهایی که بر ملتها وارد میشود، در بسیاری از موارد بر اثر بی‌بصیرتی است. خطاهایی که بعضی از افراد میکنند - میبینید در جامعه‌ی خودمان هم گاهی بعضی از عامه‌ی مردم و بیشتر از نخبگان، خطاهایی میکنند. نخبگان که حالا انتظار هست که کمتر خطا کنند، گاهی خطاهاشان اگر کما هم بیشتر نباشد، کیفای بیشتر از خطاهای عامه‌ی مردم است - بر اثر بی‌بصیرتی است؛ خیلی‌هایش، نمیگوئیم همه‌اش.

بنده بارها این جبهه‌های سیاسی و صحتهای سیاسی را مثال میزنم به جبهه‌ی جنگ. اگر شما تو جبهه‌ی جنگ نظامی، هندسه‌ی زمین در اختیارات نباشد، احتمال خطاهای بزرگ هست. برای همین هم هست که شناسائی میروند.

اگر کسی این شناسائی را نداشته باشد، میدان را نشناسد، دشمن را نشناسد، دشمن را گم بکند، یک وقت میبینید که دارد خمپاره‌اش را، توبخانه‌اش را آتش میکند به طرفی، که اتفاقاً این طرف، طرف دوست است، نه طرف دشمن. نمیداند دیگر. عرصه‌ی سیاسی عیناً همین جور است. اگر بصیرت نداشته باشید، دوست را نشناسید، دشمن را نشناسید، یک وقت میبینید آتش توبخانه‌ی تبلیغات شما و گفت و شنود شما و عمل شما به طرف قسمتی است که آنجا دوستان مجتمعند، نه دشمنان. آدم دشمن را بشناسد؛ در شناخت دشمن خطا نکنیم. لذا بصیرت لازم است، تبیین لازم است.

یکی از کارهای مهم نخبگان و خواص، تبیین است؛ حقائق را بدون تعصب روشن کنند؛ بدون حاکمیت تعلقات جناحی و گروهی و بر دل آن گوینده. اینها مضر است. جناح و اینها را باید کنار گذاشت، باید حقیقت را فهمید. در جنگ صفين یکی از کارهای مهم جناب عمار یاسر تبیین حقیقت بود. چون آن جناح مقابل که جناح معاویه بود، تبلیغات گوناگونی داشتند. همینی که حالا امروز به آن جنگ روانی میگویند، این جزو اختراعات جدید نیست، شیوه‌هاش فرق کرده؛ این از اول بوده. خیلی هم ماهر بودند در این جنگ روانی؛ خیلی. آدم نگاه میکند کارهایشان را، می‌بیند که در جنگ روانی ماهر بودند. تخربی ذهن هم آسانتر از تعمیر ذهن است. وقتی به شما چیزی بگویند، سوء ظنی یک جا پیدا کنید، وارد شدن سوء ظن به ذهن آسان است، پاک کردنش از ذهن سخت است. لذا آنها شباهافکنی میکرند، سوء ظن را وارد میکرند؛ کار آسانی بود.

بصیرت مهم است. نقش نخبگان و خواص هم این است که این بصیرت را نه فقط در خودشان، در دیگران به وجود بیاورند. آدم گاهی می‌بیند که متأسفانه بعضی از نخبگان خودشان هم دچار بی‌بصیرتی اند؛ نمی‌فهمند؛ اصلاً ملتفت نیستند. یک حرفی یکه و به نفع دشمن میپردازند؛ به نفع جمهه‌ای که همتش نابودی بنای جمهوری اسلامی است به نحوی. نخبه هم هستند، خواص هم هستند، آدمهای بدی هم نیستند، نیت بدی هم ندارند؛ اما این است دیگر. بی‌بصیرتی است دیگر. این بی‌بصیرتی را بخصوص شما جوانها با خواندن آثار خوب، با تأمل، با گفتگو با انسانهای مورد اعتماد و پخته، نه گفتگوی تقیلی - که هر چه گفت، شما قبول کنید. نه، این را من نمیخواهم - از بین ببرید. کسانی هستند که میتوانند با استدلال، آدم را قانع کنند؛ ذهن انسان را قانع کنند.

بيانات در دیدار بسيجيان استان خواسان شمالی: ۹۱/۰۷/۲۴

یکی از مسائل مهم، مسئله‌ی بصیرت است. من به شما عرض بکنم؛ بصیرت در این دوران و در همه‌ی دورانها به معنای این است که شما خط درگیری با دشمن را تشخیص دهید؛ کجا با دشمن درگیری است؟ بعضی‌ها نقطه‌ای درگیری را اشتباه میکنند؛ خمپاره و توپخانه‌ی خودشان را آتش میکنند به سمت یک نقطه‌ای که آنجا دشمن نیست، آنجا دوست است. بعضی‌ها رقیب انتخاباتی خودشان را «شیطان اکبر» به حساب می‌آورند! شیطان اکبر آمریکاست، شیطان اکبر صهیونیسم است؛ رقیب جناحی که شیطان اکبر نیست، رقیب انتخاباتی که شیطان اکبر نیست. من طرفدار زیدم، شما طرفدار عمروئی؛ من شما را شیطان بدانم؟ چرا؟ به چه مناسبت؟ در حالی که زید و عمرو هر دو ادعای انقلاب و اسلام میکنند، در خدمت اسلام و در خدمت انقلابند. خط درگیری با دشمن را مشخص کنیم. گاهی هست که یک نفری در لباس خودی است، اما حنجره‌ی او سخن دشمن را تکرار میکند! خب، او را باید نصیحت کرد؛ اگر با نصیحت عمل نکرد، انسان با او باید حد و مرز تعریف کند: خط فاصل. جدا میشویم. اگر بناست شما با همان احساساتی که رژیم صهیونیستی نسبت به جمهوری اسلامی دارد - ولو با یک ادبیات دیگری - بخواهی در مقابل جمهوری اسلامی باشیستی و حرف بزنی، خب با رژیم صهیونیستی چه فرقی داری؟ اگر با همان منطقی که آمریکا در مقابل جمهوری اسلامی عمل میکند، شما بخواهی با آن منطق با جمهوری اسلامی تعامل کنی، خب شما با آمریکا فرقی نداری. این مسئله جداست. اما یک وقت هست که نه، اینجوری نیست. ممکن است اختلافات، اختلافات عمیقی هم باشد، اختلافات بزرگی هم باشد، اما انسان دشمن را با غیردشمن نباید اشتباه کند؛ دشمن حساب دیگری دارد، غیردشمن حساب دیگری دارد. خط درگیری با دشمن را باید ترسیم کرد، مشخص کرد؛ این بصیرت میخواهد. بصیرتی که ما عرض میکیم، این است. یک عده‌ای از آن طرف می‌افتد، یک عده‌ای از این طرف می‌افتد. یک عده‌ای با دشمن هم معامله‌ی دوست میکند، فریاد دشمن را هم نمیشناسند، چون از حنجره‌ی دیگری در می‌آید؛ یک عده هم از این طرف، هرکسی که اندک اختلاف سلیقه‌ای با آنها دارد، به حساب دشمن میگذارند! بصیرت، آن خط وسط است؛ آن خط درست است.

در پایان لازم به ذکر است که بنده در این مطلب سعی نمودم اولاً با رعایت امانت در جهت دستیابی به حقیقت، بیانات کامل رهبری عزیز را در خصوص هر موضوع به تفکیک، بدون گزینش و حذف در جهت نیل به مطلوب، به نگارش درآورم که یکی از دلایل طولانی شدن مطلب این بود که مبادا به انتخاب گزینشی از میان بیانات رهبری عزیز متهم شوم. ثانیاً خواستم با طرح چندین سؤال اساسی فرضی از زبان شما و پاسخ آنها از میان بیانات گهربار رهبری عزیز، بخشی از ابهامات موجود در فضای غبار آلود سیاسی کشور را در خصوص وجود "جريان انحرافي"، مرتفع نمایم، امید است که کوشش این حقیر، کمکی به اجرای منویات قلبی رهبر عزیزم (روحی فدah) بنماید انشاء الله.

((اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ الْفُلُكِ الْجَارِيَةِ فِي الْحَجَّ الْغَامِرَةِ، يَأْمُنُ مَنْ رَكِبَهَا، وَيَعْرِقُ مَنْ تَرَكَهَا، الْمُقَدَّمُ لَهُمْ مَارِقُ، وَالْمُتَأَخِّرُ عَنْهُمْ زَاهِقُ، وَاللَّارِمُ لَهُمْ لَاحِقُ)) خدایا بر محمد و آش(ع) درود فرست، آن کشتی روان در گرداب های بی پایان که در امان است هر که سوار آن شود و غرقه گردد هر که آن را وانهد. هر که از آن ها پیش افتاد از دین جسته و خارج شده باشد و هر که از آن ها عقب افتاد نابود است و همراه و ملازم ایشان به حق واصل گردد.

ما در ره عشق نقض پیمان نکنیم

گر جان طلبدریغ از جان نکنیم

دنیا اگر از یزید لبریز شود

ما پشت به سالار شهیدان نکنیم